

U okviru međunarodnog naučno-istraživačkog projekta

„Andrić Initiative:

Ivo Andrić u evropskom kontekstu“ (Grac, 2007–)

<http://www-gewi.uni-graz.at/gralis/projektarium/Andric/index.html>.

u Moskvi će

17. 18. 19. i 20. oktobra (četvrtak – nedjelja) 2019. godine.

na Katedri za slovensku filologiju

Filološkog fakulteta Moskovskog državnog univerziteta

<http://www-gewi.uni-graz.at/gralis/projektarium/Andric/Symposium12.html>.

biti održan

12. simpozijum

Hladnoće i zime Iva Andrića i ruskih nobelovaca

– Nobelovske kripoetike –

*Zima je, sneg zameo sve do kućnih vrata i svemu oduzeo stvarni oblik,
a dao jednu boju i jedan vid (Ivo Andrić. PROKLETA AVLIJA).*

Ivo Andrić
(1892–1975)

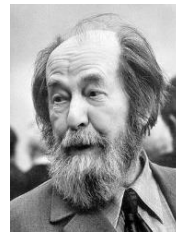
I. A. Bunjin
(1870–1953)

B. L. Pasternak
(1890–1960)

M. A. Šolohov
(1905–1984)

A. I. Solženjicin
(1918–2008)

J. A. Brodski
(1940–1996)

*Ночью буря бушевала,
А с рассветом на село,
На ируды, на сад иустыйнный
Первым снегом ионесло.*
(И. А. Бунин.
ПЕРВЫЙ СНЕГ)

*Холодало. Было уже скоро ийтиь
часов. В небе сйояла черная
фонарная ночь*
(А. И. Солженицын.
В КРУТЕ ПЕРВОМ).

*Снег и деи, снег и деи,
Словно иагаюи не хлюиья,
А в зайлайанном салои
Сходии наземь не босвод*
(Б. Л. Пастернак.
СНЕГ ИДЕТ).

*Время иода – зима. На ираницах сйокойсйивие. Сны
иереиолнены чем-ио замужним, как вязким вареньем*
(И. А. Бродский.
...ВРЕМЯ ГОДА... ЗИМА).

*Не за ио ли все мы любим зиму, чио
она иаиже же, как весна, наиолняи
душу волнуицим чувсйивом*
(М. А. Шолохов.
ЗДРАВСТВУЙ, ЗИМА).

Na simpozijumu će biti razmotrene hladnoće i zime u

I – tekstovima Iva Andrića

II – stvaralaštvu Iva Andrića i ruskih nobelovaca (sličnosti i razlike)

III – djelima Iva Andrića i pisaca bivše Jugoslavije (sličnosti i razlike)

I – Hladnoće i zime u tekstovima Iva Andrića

1. Priroda i struktura Andrićeve krippoetike (poetika hladnoće)
2. Hladnoće i zime kao dio Andrićeve klimatologije
3. Hladnoća i zima kao denotati, signifikati, alegorije; simbolika hladnoće i zime
4. Hladnoća i zima kao motiv i kao pozadina (sredstvo naracije); motiv prvog snijega; motiv zubatog zimskog sunca; Božić kao motiv
5. Umjetnička konstrukcija, rekonstrukcija i dekonstrukcija hladnoće/zime
6. Realna i imaginarna hladnoća; psihičko (emocionalno) doživljavanje, percipiranje i opisivanje hladnoće; somatske hladnoće (čula, zimomora, drhtavica, trnci, jeza); zimske heterotopije, heterofilije i heterofobije

7. Interakcija prirodne, duhovne, percepcijske, interpretacijske hladnoće
8. Hladnoća u kontekstu suprotstavljenosti dobra i zla, lijepog i ružnog, pozitivnog i negativnog
9. Odnos lucidarnog (svijetlog, toplog) i kriolnog (hladnog)
10. Hladnoća likova: ravnodušnost, nezainteresovanost, otuđenost; hladnoća ženskih i muških junaka
11. Travničke, marburške, sarajevske, višegradske, beogradske, primorske, dubrovačke, berlinske... hladnoće i zime
12. Kontrasti: toplo – hladno, svijetlo – tamno/mračno, plus – minus, osoja (tamna strana, mjesto u sjeni, izvan domašaja sunca) – prisoja (VELETOVCI, NA DRINI ĆUPRIJA, MOST NA ŽEPI...), sjever – jug, Bosna – Dalmacija
13. Hladnoća spoljnog prostora (pejzaža) i unutrašnjeg prostora (kuće, spavaonice, magaze, gnijezda); „hladni“ pejzaži; hladne strane svijeta; hladni predjeli (brda, planine, šume, kotline)
14. Tamničke hladnoće (EX PONTO, PRVI DAN U SPLITSKOJ TAMNICI, U ZINDANU, U ĆELJI BROJ 115, ISKUŠENJE U ĆELJI BROJ 38, PROKLETA AVLIJA)
15. Hladna godišnja doba (peto godišnje doba: VEJAVICA; prelazno doba: NEMIRNA GODINA); hladni mjeseci (kalendarska semantika i simbolika); dnevna hladnoća (svitanje, zora); noćna hladnoća (sumrak, predvečerje)
16. Asocijativna povezanost zime i starosti (ZIMI)
17. Hladni prirodni predmeti (kamen, stijena, ploča, dragocjeni metali – zlato, srebro); hladni artefakti (od gvožđa, stakla, hartije; oružje)
18. Borba protiv hladnoće – odjeća (vindjakna, bunda, kapa, šubara, kabanica, rukavice, šal...), obuća (čizme, čarape), prostirka (ćilim, asura), vatra (peć, furuna), jelo, piće (čaj, kafa, alkohol)
19. Unutrašnje hladnoće i njihove manifestacije (melanholija, nostalgija, tuga, ljubav, tronutost, ljubaznost, ćutanje, nesаница, ćuđenje, zebnja, strah, mrzovolja, zlovolja, srdžba, gnjev, bijes, prkos, nećovjećnost, podmuklost, bezobzirnost, užas, riješenost, prepirka, pijanstvo)
20. Kriolski markeri: snijeg, pahulj(ic)a, studen, mraz, suhomrazica, inje, hlad, hladnoća, hladovina, vijavica, susnježica, led, ledenica, poledica, vjetar, oluja, vazduh, zvuk, mrak, pomrćina, mrklina, tama, modrina, voda, vlaga, magla, sjenka
21. Hladni gestovi (pogled, stisak ruke, pozdrav, uzvik); hladnoća tijela, ruku, oćiju, usana, lica, obraza, dlana, prstiju, glasa, daha, kose, kože, srca
22. Animalne hladnoće
23. Drveće i biljke zimi
24. Antagonizam prirodne i ljudske hladnoće
25. Žanrovska „hladnoća“
26. „Hladnoća“ teksta; „hladni“ tekstovi (poetski i prozni); „hladne“ konstituente i komponente prozних i stihovnih tekstova; hladnoća u naslovima prozних tekstova (ZIMI, VEJAVICA), pjesama (JESENJI PREDJELI, JEDAN NOVEMBAR / JEDAN LISTOPAD), poglavlja („Februar mesec u Sarajevu“ – OMERPAŠA LATAS); anaforska/inhoativna zima, zima koja otvara tekst (PROKLETA AVLIJA); antroponimska anticipacija hladnoće (Ledenik – LJUBAV U KASABI)
27. „Hladni“ stil, način slikanja i izražavanja; hladnoća prikazivanja surovih scena (nabijanje na kolac – NA DRINI ĆUPRIJA, opisivanje zloćina i zloćinaca)
28. Hladnoća u GOSPOĐICI/GOSPOĐICI, TRAVNIĆKOJ HRONICI, NA DRINI ĆUPRIJI, PROKLETOJ AVLIJI, OMERPAŠI LATASU...
29. „Hladne“ (tamne) strane života
30. „Hladne“ boje
31. Kriodiretati (lekseme, semanteme, idiomi, konstrukcije koji izražavaju radnje, stanja, zbivanja, procese, odnose koji su vezani za hladnoću (1) odvojeno: *hlad*, *hladnoća*, *hladiti (se)*, *hladneti*, *hladovati*, *hladni*, *hladnokrvan*, *hladnokrvnost*, *hladnik*, *hladnjaća*, *led*, *lediti (se)*, *ledeni*, *ledenica*, *mraz*, *mrznuti (se)*, *smrzavati se*, *zepsti*, *drhtati*, *cvokotati*, *koćiti se od studeni*, (2) u kontrastu sa rijećima suprotnog znaćenja: *toplota*, *toplina*, *topli*, *vrućina*,

urelina, jara, žega, grijanje, grijati se, vatra, plamen, gorjeti, plamtjeti, žariti, paliti (se), pržiti, peći

32. Stilska/stilistička sredstva za izražavanje hladnoće

33. Metaforizacija; personifikacija; komparacija (*hladan kao mesečina, hladan kao anđeo*)

II – Hladnoće i zime u stvaralaštvu Iva Andrića i ruskih nobelovaca (sličnosti i razlike)

Ivo Andrić [Иво Андрић] (Nobelova nagrada: 1961) TRAVNIČKA HRONIKA (1945) NA DRINI ĆUPRIJA (1945) PROKLETA AVLIJA (1954) GOSPOĐICA (1945) ОМЕРПАША LATAS (1976)	34. I. A. Bunjin [И. А. Бунин] (1933)	ДЕРЕВНЯ (1910) [Selo, 1935] ЖИЗНЬ АРСЕНЬЕВА (1920) [Život Arsenjeva, 1939] Поэзия [Poezija, 1976]
	35. B. L. Pasternak [Б. Л. Пастернак] (1958)	ДОКТОР ЖИВАГО (1957) [Doktor Živago, 1960] Поэзия [Poezija, 1972]
	36. M. A. Šolohov [М. А. Шолохов] (1965)	ТИХИЙ ДОН (1940) [Tih Don, 1946] ПОДНЯТАЯ ЦЕЛИНА (1959) [Uzorana ledina, 1960] СУДЬБА ЧЕЛОВЕКА (1956) [Čovekova sudbina, 1962]
	37. A. I. Solženjicin [А. И. Солженицын] (1970)	В КРУГЕ ПЕРВОМ (1968) [Prvi krug, 1970] РАКОВЫЙ КОРПУС (1968) [Odjel za rak, 1968] КРАСНОЕ КОЛЕСО (1972) [Crveni točak] ОДИН ДЕНЬ ИВАНА ДЕНИСОВИЧ (1962) [Jedan dan Ivana Denisovića, 1971] АРХИПЕЛАГ ГУЛАГ (1973–1990) [Arhipelag Gulag 1988]
	38. J. A. Brodski [И. А. Бродский] (1987)	Поэзия [Poezija, 1986]

39. Andrićeva kriipoetika u odnosu na kriipoetiku ruskih (i drugih) nobelovaca

40. Uticaj juga (topline, svjetlosti) na izbor motiva kod Andrića i sjevera (hladnoće) kod ruskih nobelovaca; zima kao odraz ruskog nacionalnog kataktera; nacionalno-kulturna specifičnost i univerzalnost hladnoće i zime kod Andrića i ruskih nobelovaca

41. Razlike u pjesničkom i proznom viđenju hladnoće i zime

42. Ruski zimski prostori i pejzaži

43. Rusko slikanje hladnog vremena

44. Ruski hladni likovi

45. Interakcije Andrić – ruski pisci nenobelovci (A. S. Puškin – motiv mećave, F. M. Dostojevski – odnos prema pejzažu, M. Gorki, L. N. Tolstoj, M. V. Gogolj, A. P. Čehov...)

III – Hladnoća i zima u djelima Iva Andrića i pisaca bivše Jugoslavije (sličnosti i razlike)

46. Andrićeva kriipoetika u odnosu na kriipoetiku njegovih savremenika (Miroslava Krleža, Miloša Crnjanskog, Meše Selimovića, Branka Ćopića, Blaža Koneskog...) i autora koji u naslovima svojih tekstova imaju krioneme (jezičke jedinice za izražavanje hladnoće): a) *proza* – Milica Jakovljević *Mir-Jam: PRVI SNEG* (zbirka priča), Dragan Jovanović *Danilov: ŠTA SNEG PRIČA*

(roman), Momo Kapor: NOVOGODIŠNJA PRIČA, Petar Kočić: KROZ MEČAVU, KROZ MAGLU, Mato Lovrak: VLAK U SNJEGU, Matko Marušić: SNJEG U SPLITU (20 priča), Đorđe Otašević: SNEG (priča), Goran Samardžić: ZIMSKI ZAGRLJAJ (ciklus priča), Toma Slavković: KAD SNEG VEJE, Jozo Vrkić: LJETNI SNJEG (kratka priča), Srđan Valjarević: ZIMSKI DNEVNIK itd., b) *p o e z i j a* – Antun Branko Šimić: ZIMSKA PJESMA, Vojislav Ilić: PRVI SNEG, ZIMSKO JUTRO, Jovan Jovanović Zmaj: NA LEDU, ZIMA, ZIMA..., Vesna Parun: IDE ZIMA, Đorđe Balašević: BUDIMPEŠTANSKI SNEG i dr.

Temu i kraći rezime/sažetak (najmanje pet, a najviše sedam rečenica) treba unijeti u Gralis-Prijavu/Prijavnicu do 31. decembra 2018. godine:

<http://www-gewi.uni-graz.at/gralis-alt/php/en/Personalium/Andric/andric.php>,

u rubriku:

2019	
Mein Thema Moja tema	
Zusammenfassung Rezime - Sažetak	

Postoje dva ravnopravna načina učešća na Simpozijumu: direktno i indirektno (oni koji ne budu u mogućnosti da doputuju na skup imaće priliku da u realnom vremenu, online, izlože rezultate analize). Direktno dolazi u obliku izlaganja u Moskvi, a indirektno putem interneta (Skype) iz nekog drugog mjesta.

Radni jezici su svi slovenski jezici, njemački i engleski.

Oni koji se prvi put uključuju u Projekat treba da popune prijavu na linku:

[Andrić-Personalium](#)

Kada se klikne na ovaj tekst, pojavice će stranica:

Na njoj treba izabrati:

[Anmeldung - Prijava/Prijavnica](#),

zatim upisati:

Username: prezime (latiničnim slovima i sa dijakritičkim znacima, ako oni postoje, npr. *Petrović, Đalski, Bidžovski, Petrič*),

Password: datum rođenja (recimo 15.02.1960).

Ime i prezime treba unijeti latiničnim slovima, a sve ostalo može se popuniti u izvornom pismu (latinicom ili ćirilicom).

Postoji mogućnost da se sadržaj stalno aktuelizuje (mijenja, popravlja, dodaje).

Ivo Andrić im europäischen Kontext
Ivo Andrić u evropskom/europskom kontekstu
Projekt

unter der Leitung von O.Univ.-Prof. Dr. Branko Tošović
 Bitte füllen Sie den untenstehenden Fragebogen gewissenhaft aus.
 Wir bedanken uns für Ihre Mitarbeit!
 Bei Fragen bzw. Problemen wenden Sie sich bitte an [Prof. Dr. Branko Tošović](#).

pod rukovodstvom prof. dr. Branka Tošovića
 Molimo Vas da pažljivo popunite ovu prijavnicu.
 Zahvaljujemo Vam se na zajedničkom radu.
 Ako se pojave dodatna pitanja i problemi, obratite se [prof. dr. Branku Tošoviću](#).

1. Biographische und bibliographische Angaben	
1. Biografski i bibliografski podaci	
Nachname Prezime	<input type="text"/>
Vorname Ime	<input type="text"/>
Titel Zvanje	<input type="text"/>
Geburtsdatum Datum rođenja	1 <input type="text"/> 1960 <input type="text"/>
Geburtsort Mjesto/mesto rođenja	<input type="text"/>
Adresse Adresa	<input type="text"/>
Stadt Grad	<input type="text"/>
Land Država	<input type="text"/>
Telefon Telefon	<input type="text"/>
Fax Fax	<input type="text"/>
Email E-mail	<input type="text"/>
Webseite web-stranica	<input type="text"/>
Arbeitsplatz Radno mjesto/mesto	Universität Univerzitet/sveučilište <input type="text"/>

Da bi se uneseno sačuvalo i poslalo, potrebno je na dnu stranice kliknuti na:

Izlaskom iz prijave bez primjene ove komande gube svi nesačuvani podaci.

Prijedlozi za uključivanje drugih istraživača u Projekat primaju se do 20. decembra 2018.

Srdačan pozdrav!
 Branko Tošović